

ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाच्या
अंमलबजावणीसाठी विभागीय भारत निर्माण
कक्षाचे प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र
जीवन प्राधिकरण कार्यालयात विलीनीकरण
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११५/प्र.क्र.७५/पापु-०७

७ वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय इमारत, लोकमान्य टिळक मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ००९
तारीख: १४ जुलै, २०१५

वाचा

शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११४/प्र.क्र.२२/पापु-०७, दिनांक ९ जुलै, २०१४

प्रस्तावना

ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी राज्य शासनाने मागणी आधारीत समुह सहभागाचे लोकाभिमुख धोरण स्विकारलेले आहे. सन २००९-२०१० पासून या कार्यक्रमाचे रूपांतर राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम असे करण्यात आले आहे. या कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार राज्यातील ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीत वेळोवेळी धोरणात्मक बदल करण्यात आलेले आहेत.

ग्रामीण पाणी पुरवठा योजना मंजूर करून अंमलबजावणी करण्यापुर्वी योजनांची योग्य प्रकारे तांत्रिक छाननी करून तांत्रिक मान्यतेमध्ये काही त्रुटी असल्यास त्या फेरमान्यतेकरीता संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडे परत पाठविल्या जातात. परंतु, स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे पुरेसे मनुष्यबळ अथवा तांत्रिक/प्रशासकीय क्षमता नसल्यामुळे ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांना मान्यता देण्यास दिरंगाई होवू शकते.

राष्ट्रीय पेयजल कार्यक्रमाच्या पुर्वी अस्तित्वात असलेल्या भारत निर्माण कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी विभागीय स्तरावर विभागीय भारत निर्माण कक्ष स्थापन करण्यात आले आहेत. तथापि, आर्थिक वर्ष सन २०१५-२०१६ पासून राज्याचा ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रम व केंद्र शासनाचा राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम यांची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याचे नियोजन शासनाने केले आहे.

ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रम राज्यामध्ये यशस्वीरित्या राबविण्यात येत असून या सर्व कार्यक्रमाची तांत्रिक व प्रशासकीय अंमलबजावणीची एकसुत्रता व मागणी आधारित समुह सहभागाच्या धोरणांची अंमलबजावणी करीत असतांना आलेले अनुभव व केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेता ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी विभागीय स्तरावर धोरणात्मक व संरचनात्मक बदल करणे गरजेचे आहे. त्यानुसार विभागीय भारत निर्माण कक्षामध्ये संरचनात्मक बदल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

उपरोक्त परिच्छेदात नमुद केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेता विभागीय स्तरावर कार्यरत असलेल्या विभागीय भारत निर्माण कक्षाच्या विलीनीकरणाच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहेत.

- १) ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी सध्या अस्तित्वात असलेल्या विभागीय आयुक्त कार्यालयातील विभागीय भारत निर्माण कक्ष हा प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण या कार्यालयात संपुर्ण अधिकारी/कर्मचारी यांच्यासह स्थलांतरीत करण्यात येत आहे.
- २) सर्व अधीक्षक अभियंता, विभागीय भारत निर्माण कक्ष यांना निर्देशित करण्यात येते की, त्यांनी विभागीय भारत निर्माण कक्षाच्या स्थलांतरणाची कार्यवाही तात्काळ करावी.
- ३) विभागीय भारत निर्माण कक्षाच्या स्थलांतरण व विलीनीकरणामुळे प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यामधील विभागीय पाणी पुरवठा कक्षाची संरचना पुढीलप्रमाणे राहील.

प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण

अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळ^(प्रादेशिक कार्यालयाच्या जिल्ह्यातील)

उप अभियंता

शाखा अभियंता

१) लघुटंकलेखक २) उप लेखापाल ३) वरिष्ठ लिपिक ४) डेटा एंट्री ऑपरेटर

१) वाहनचालक २) शिपाई

- ४) विभागीय भारत निर्माण कक्षातील पदांचे विलीनीकरण प्रादेशिक मुख्य अभियंता कार्यालयात करून ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाचे संनियंत्रण करण्यासाठी नोडल अधिकारी म्हणून प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांच्या कार्यालयातील कार्यकारी अभियंता यांना नियुक्त करण्यात येत आहे.
- ५) विभागीय भारत निर्माण कक्षाचे विलीनीकरण प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण कार्यालयात झाल्यानंतरही शासनाच्या दि.९ जुलै, २०१४ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार तांत्रिक मान्यतेचे अधिकार देखील प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणातील संबंधित पदांना राहतील.
- ६) विभागीय भारत निर्माण कक्षातील कामकाजाची कार्यपद्धती विलीनीकरणानंतरही कायम राहील व संबंधीत अधीक्षक अभियंता यांच्या कार्यक्षेत्रानुसार राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमातील महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण व जिल्हा परिषदेमार्फत राबविल्या जाणाच्या ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांचे सनियंत्रण करतील आणि आपला अहवाल प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांच्यामार्फत शासनास सादर करतील.
- ७) प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण हे त्यांच्या अखत्यारीतील मंडळ कार्यालयांवर नियंत्रण ठेवतील व सर्व योजनांची संकलित माहिती शासनास आवश्यक त्या वेळी सादर करतील.
- ८) विभागीय भारत निर्माण कक्ष हे प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण कार्यालयात स्थलांतरीत व विलीन झाल्याने, विभागीय भारत निर्माण कक्षाने जर कार्यालयासाठी जागा भाडेतत्वावर घेतली असेल तर ती जागा तात्काळ रिक्त करून संबंधितांच्या ताब्यात द्यावी.
- ९) विभागीय आयुक्त कार्यालयामार्फत सुरु असलेले टंचाईसंबंधीचे कामकाज यापुढेही भारत निर्माण कक्षाकडे पूर्वीप्रमाणेच चालू राहील व त्यावर विभागीय आयुक्त कार्यालयाचे पूर्वीप्रमाणेच नियंत्रण राहील.
- १०) जलस्वराज्य टप्पा-२ प्रकल्पाकरीताही क्षेत्रीय कार्यालयांच्या संरचनात्मक बळकटीकरणाची कार्यवाही सुरु आहे. त्या बळकटीकरणाकरीताही वरील बदल लागू राहतील.
- ११) वरीलप्रमाणे बदल व त्याप्रमाणे अंमलबजावणी तात्काळ अंमलात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०७१४१३१५५७६२२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शां.सि.कुदळे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. सर्व सन्माननीय विधिमंडळ सदस्य, विधानभवन, मुंबई.
६. मा.मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालयीन विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
८. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
९. विभागीय आयुक्त (सर्व)
१०. संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे.
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१२. संचालक, समाज कल्याण संचालनालय, पुणे.
१३. संचालक, पाणी व स्वच्छता सहाय संस्था, बेलापूर, नवी मुंबई.
१४. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई (लेखा परीक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता)
१५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर (लेखा परीक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता)
१६. मुख्य अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण.
१७. अधीक्षक अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण.
१८. कार्यकारी अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण.
१९. कार्यकारी अभियंता (सर्व), ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद (सर्व)
२०. मंत्रालयीन इतर सर्व विभाग व त्यांच्या अधिनस्त असलेली सर्व कार्यालये.

૨૧. પાણી પુરવઠા વ સ્વચ્છતા વિભાગાતીલ સર્વ પર્યવેક્ષીય અધિકારી વ કાર્યાસને.
૨૨. નિવડનર્સ્તી, કાર્યાસન પાપુ-૦૭.